

Avelsprogram

Exmoorponny

Svenska Hästavelserbundet

Innehåll

Introduktion	3
Stamboken	4
Avelsvärdering av Exmoorponny	8
Allmänna bestämmelser	8
Avelsvärdering hingstar	8
Avelsvärdering ston.....	11

Introduktion

SH är av Jordbruksverket erkänd avelsorganisation och godkända att föra avelsprogram för Exmoorponny.

I detta avelsprogram finns rasbeskrivning, stamboksindelning och vilka krav som ställs för att kunna införas i grundstambok och eventuell riksstambok samt de rasvisa krav som gäller vid avelsvärdering av hingstar och ston.

Övergripande regler för SH:s arbete gällande registrering, passutfärdande och avelsvärdering av hästar för de raser där SH bedriver avelsarbete framgår i Plan och riktlinjer för SH:s godkännande som avelsorganisation.

Vidare framgår i Plan och riktlinjer de skyldigheter och rättigheter som var och en som deltar i ett avelsprogram ska känna till.

Stamboken

RAS

Exmoorponny

SYFTE

Avelsprogrammet syfte är att bevara och förbättra rasen.

GEOGRAFISKT OMRÅDE

Avelsprogrammets arbete bedrivs i Sverige.

A. RASBESKRIVNING

Rastyp

Genuin ponnykaraktär, härdig och stark. Kraftfull och vaken med harmoniskt uppträdande. Mjölfärgad runt ögon och mule och ljusare vid ljumskarna. Utstående ögon, s k "toad eyes" med markerad ögonlinje (fettansamling) både över och under ögat.

Huvud och hals

Korta och rättuppstående öron. Välformat vackert huvud. Konvex noslinje accepteras ej. Bred panna, stora utstående ögon som sitter brett isär. Vida näsborrar. Grov och välmusklad hals och nacke. Rejäl grovlek premieras. Något lågt ansatt hals accepteras.

Bog

Lång och väl liggande.

Bröstkorg

Djup och bred mellan och bakom frambenen. Långa, väl välvda revben som sitter långt isär.

Ryggen

Stark överlinje. Bred och jämn över ett något sluttande kors.

Benen

Rena och grova med korta skenor och kotor. Vek kota accepteras ej. Frambenen korrekta, väl åtskilda och ansatta. Något tåvitt framställ accepteras. Bakbenen väl åtskilda, nästan lodrät linje från has till bärbensknöl. Hasen väl inskenad. Någon vinkling i hasen accepteras.

Rörelser

Jämna och vägvinnande, s k flytande "smooth" rörelser utan överdrivet höga lyft. Trav med låg aktion, utan höga knälyft, och gott påskjut. Rörelser på två spår är viktigare än schvung i steget.

Hårremmen

Tät. På sommaren kort och blank. På vintern korta, ulliga underhår täckta av längre feta överhår.

Färgen

Alla nyanser av brun tillåtna. Mjölig färg runt ögon och mule. Ljusare färg på insidan av

lår och ljumskar. Inga vita tecken får förekomma men vita sulor är tillåtet. Ej heller för mycket vita tagel i man och svans eller vita hovar. Enstaka vita hår dock tillåtna.

Karaktär

Energiskt och hårdigt intryck med en hållning som visar på balans och harmoni i rörelsen. Stark konstitution.

En önskvärd storlek på ponnyerna är 116-127 cm för stona och 119-129 cm för hingstarna, men både mindre och större individer accepteras.

B. AVELSMÅL

En rastypisk Exmoorponny som är särskilt lämplig som familjehäst, både att rida och att köra, för såväl barn som vuxna. Särskilt stor vikt ska läggas vid Exmoorponnyns utmärkta temperament, vilket är en förutsättning för ovanstående.

C. IDENTITET OCH IDENTITETSNUMMER

C1. Identitet

Hästens identitet ska verifieras på något av följande sätt:

- Hästpass utfärdat av inom EU godkänd organisation eller behörig myndighet där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant eller veterinär och i förekommande fall transferdokument.
- Hästpass eller annan originalhandling som t.ex härstamningsbevis utfärdat av moderstambok, eller av denne erkänd dotterstambok i tredje land, samt chipmärkning/chipavläsning samt signalementsbeskrivning
- Signalementsbeskrivning av godkänd ID-kontrollant och chipmärkning vid sidan av modern innan födelseårets slut eller inom 6 månader från födelsen, beroende på vilket som inträffar sist, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original samt härstamningsverifiering med DNA mot far och mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.
- Signalementsbeskrivning av godkänd ID-kontrollant och chipmärkning i original, härstamningsverifiering med DNA mot far och mor. Om hästen inte är identifierad vid sidan av modern under födelseåret måste åldern verifieras enligt tänder av en veterinär.

C2. Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första är raskoden 41, de två följande siffrorna är de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer.

D. ANTALET AVELSDJUR

I den svenska stamboken finns 150 införda individer till och med 2023-12-31. Under 2023 betäcktes 3 ston.

Import sker kontinuerligt, företrädesvis från England. Genom att moderlandets bestämmelser följs vad gäller rasstandard och härstamningskrav, inklusive den årliga följinspektionen, består rasens avelsbas inte bara av den svenska Exmoorstammen utan också av det avelsmaterial som finns i övriga länder som följer moderlandets bestämmelser.

Seminverksamhet är tillåten.

E. UPPDELNING AV STAMBOKEN

Grundstambok avd 1

I denna avdelning införs:

- individ som godkänts vid inspektion och som har föräldrar införda i avdelning 1 eller motsvarande. Individens far ska vara godkänd som avelshingst.
- individ undan sto införd i avdelning 1 eller motsvarande, och efter hingst, max 3 år gammal vid betäckningstillfället, införd i avdelning 1 eller motsvarande men som ännu inte godkänts av EPS som avelshingst. Innan avkomma kan registreras ska hingsten vara DNA-testad och härstamningsverifierad mot föräldrarna samt veterinärbesiktigad.

Denna avdelning motsvarar EPS "Main section - Section 1". Nummerserien är 0000-7999.

Grundstambok avd 2

I denna avdelning införs individ som:

- inte är inspekterad av EPS
- är inspekterad men som inte uppfyller kraven vid inspektion. Möjlighet för ominspektion finns.
- individ vars far inte är registrerad som godkänd avelshingst och som var 4 år eller äldre vid betäckningstillfället.
- individ vars far underkänts vid hingstinspektion.
- har en eller bägge föräldrarna införda i avd 2 eller motsvarande

Denna avdelning motsvarar EPS "Main section – section X". Nummerserien är 8000-9999

Inspektion

Inspektion av föl och hästar för införande i stamboken samt för blivande avelshingstar äger rum enligt riktlinjer fastställda av EPS.

Möjlighet till frivillig avelsvärdering i Sverige för hingst och sto sker enligt av SH fastställt hingst- och storelemente.

Riksstambok för hingstar

I riksstamboken införs hingstar som uppfyller kraven vid avelsvärdering. Hingstarna tilldelas ett riksstamboksnummer i löpnummerordning.

Riksstambok för ston

I denna del införs ston införda i grundstambok avd 1 och som vid avelsvärdering uppfyllt rasvisa krav. Stona tilldelas ett riksstamboksnummer i löpnummerordning.

F. ORIGINALSTAMBOK

Originalstamboken förs av The Exmoor Pony Society i Storbritannien. SH har dotterstamboks status och håller sig med Svenska Exmoorsällskapetets hjälp informerad om eventuella förändringar i moderstambokens regelverk.

Avelsvärdering av Exmoorponny

Allmänna bestämmelser

Övergripande regler gällande avelsvärdering framgår i Plan och riktlinjer.

Avelsvärdering hingstar

INDIVIDPRÖVNING

Hingst, 2 år eller äldre införd i svensk grundstambok avd I är visningsberättigad.

Mått:

En önskvärd storlek på 119-129 cm för hingstar, men både mindre och större individer accepteras.

Färg

Alla bruna nyanser tillåtna. Inga vita tecken får förekomma men vit i sula är tillåtet. Ej heller för mycket vita tagel i man och svans eller vita hovar. Enstaka vita hår dock tillåtna.

Hälsotillstånd

Hingsten ska vara veterinärt godkänd enligt Plan och riktlinjer.

Exteriörbedömning

Vid varje individprovningstillfälle bedöms hingsten exteriört.

Bruksprov

Hingstar fyra år och äldre kan genomföra godkänt rid eller körprov enligt grundkrav. Hingst som inte utfört bruksprov eller motsvarande kan inte tilldelas högre avelsvärdeklass än G.

Avelsvärdesklasser

Avelsvärdeklass G

tilldelas hingst som uppnått 38 poäng exteriört, ingen delpoäng under 7

Avelsvärdeklass GB

tilldelas hingst som uppfyller minimikraven för kvalitetsklass G och har fullgjort godkänt bruksprov.

Avelsvärdeklass GM

tilldelas hingst som uppfyller minimikraven för kvalitetsklass GB och uppfyller något av följande villkor om ej annat angives i rasvisa krav.

- vid något tillfälle erhållit 42 p eller högre vid avelsvärdering
- vid lägst 3 års ålder två gånger belönats med minst 41 p eller motsvarande med minst ett års mellanrum och av olika domare på av SH sanktionerad utställning med auktoriserad domare eller vid avelsvärdering
- varit placerad i officiell tävling kat. B LA hoppning eller dressyr, LA dressyr eller Msv fälttävlan
- varit placerad i körtävling motsvarande SM-klass

- vid kvalitetsbedömning erhållit lägst 8.0 i gångarter, hoppning eller allround.

AVKOMMEPRÖVNING

Hingsten ska avkommeprövas när denne har lämnat minst 10 meriterade avkommor som är tre år eller äldre. Hingst som avkommeprövas för avelsvärdeklass ELIT ska ha lämnat minst 15 meriterade avkommor som är tre år eller äldre. Endast avkommor införda i grundstambok avd 1, eller motsvarighet utomlands, räknas. Avelsvärdet ska årligen prövas. Sänkning av avelsvärdeklass kan endast ske från B till C. I övrigt kan bara höjning komma i fråga.

Höjning av avelsvärdeklass till A och ELIT kan ske postumt så länge avkomma finns i livet. Krav på antal avkommor avrundas alltid uppåt.

Följande kategorier av meriterande avkommors resultat ska redovisas inför avelsvärderingen:

- a) I riksstambok införda hingstar
- b) Deltagande vid sommarpremieringar
- c) Deltagande vid övriga avelsvärderingsgrundande arrangemang
- d) Deltagande i treårstest och kvalitetsbedömningar
- e) Motsvarande utländska meriter

C

Tilldelas hingst som visat sämre än normal förärvning och inte uppfyller kraven för avelsvärdeklass B.

B

Tilldelas hingst som visat normal förärvning. Minst 50 % av meriterade avkommor ska ha någon av följande meriter:

- Uppnå lägst 38 poäng (av 50) vid exteriör
- Genomfört EPS ridklass (vid riks) innehållande samtliga gångarter
- Genomfört officiell rid- eller körtävling

A (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Tilldelas hingst som visat bättre än normal förärvning. För att hingsten ska kunna tilldelas avelsvärdeklass A ska minst 70 % av meriterade avkommor uppnå lägst 38 poäng (av 50). Utöver detta krav ska avkommorna ha följande meriter:

- Minst 50 % av exteriörbedömda avkommor ha lägst 40 poäng (av 50) eller motsvarande (guld).
- Minst 25 % av meriterande avkommor ska ha meriter motsvarande kraven för att hingst ska tilldelas GM på prestationsmeriter.

Samma avkomma kan representera både exteriöra meriter och prestationsmeriter.

ELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Tilldelas A-premierad hingst som visat mycket bättre än normal förärvning. För att hingsten ska kunna tilldelas avelsvärdeklass ELIT ska avkommorna uppfylla följande krav:

- Minst 70 % av exteriörbedömda avkommor ha lägst 40 poäng (av 50).

Avelsvärdering ston

Sto, 3 år eller äldre införd i svensk grundstambok avd I är visningsberättigad.

Hälsotillstånd

Stoets hälsotillstånd ska kontrolleras enligt Plan och riktlinjer.

Mått

En önskvärd storlek på ponnyerna är 116-127 cm för ston, men både mindre och större individer accepteras. Treårssto som överstiger 128 cm men ej 130 cm ska inte klassindelas.

Färg

Alla bruna nyanser tillåtna. Inga vita tecken får förekomma men vit sula är tillåtet. Ej heller för mycket vita tagel i man och svans eller vita hovar. Enstaka vita hår dock tillåtna.

Avelsdiplom

Utdelas till sto som vid 3 års ålder erhållit minst 40 poäng exteriört, varav ingen delpoäng under 7, och får ej vara högre än 128 cm.

Bruksprov:

Bruksprov är frivilligt. Sto 3 år eller äldre kan utföra enkelt ridprov enligt Plan och riktlinjer.

Individprovning

Avelsvärdeklass G

Ett sto tilldelas avelsvärdeklass G om följande villkor är uppfyllda.

- stoet är lägst tre år gammal eller högre lägsta ålder enligt rasvisa bestämmelser.
- om stoet är högst 10 år ska lägst 35 poäng exteriört, ingen delpoäng under 6, ha uppnåtts vid premieringstillfället. Äldre ston ska bedömas vara av lägst motsvarande kvalitet om de ej poängbedöms vid premieringstillfället.

Avelsvärdeklass GB

Stoet är lägst 4 år, uppfyller kraven för G samt har avlagt ett bruksprov eller motsvarande (genomfört offentlig tävling, kvalitetsbedömning etc.).

Avelsvärdeklass GM

Stoet uppfyller minimikraven för avelsvärdeklass G samt uppfyller något eller några av följande villkor:

- erhållit avelsdiplom,
- erhållit hopp- eller gångartsdiplom vid 3-årstest.
- erhållit minst två guldplaketter, varav det ena erhållits vid lägst ett års ålder och det andra vid lägst tre års ålder, på avelsvärderingsgrundande bedömningstillfälle med två olika auktoriserade domare.

- erhållit lägst 8.0 poäng i gångarter, hoppning eller allround vid regional kvalitetsbedömning enligt därför fastställda regler samt erhållit lägst 38 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.
- varit placerad i officiell ridtävling i dressyr LB (B) eller LB hoppning (kat B) eller debutant fälttävlan (kat A och B) samt lägst 38 poäng exteriört vid lägst ett års ålder.

Avkommeprövning

Avelsvärdeklass A (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska ha lämnat minst fem föl införda i grundstambok avd I för att kunna tilldelas A. Stoets avkommor ska tillsammans uppnå lägst 80 avkommepoäng, varav **två** avkommor med lägst 30 grundpoäng och en avkomma med lägst 20 grundpoäng.

Avelsvärdeklass ELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska ha lämnat minst sex föl införda i grundstambok avd I för att kunna tilldelas ELIT.

Stoets avkommor ska tillsammans uppnå lägst 120 avkommepoäng,

- varav minst **tre** avkommor med lägst 30 grundpoäng vardera och två avkommor med lägst 20 grundpoäng vardera,
- alternativt minst **fyra** avkommor med lägst 30 grundpoäng vardera.

Avelsvärdeklass SUPERELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska uppfylla kraven för avelsvärdeklass ELIT samt ha lämnat minst sju avkommor med lägst 30 grundpoäng vardera.

Avkommepoäng

Stoet erhåller poäng för avkommors meriter enligt nedanstående tabell.

Varje avkomma berättigar till:

1. Hel poäng för sin högsta merit i kategorin exteriör eller prestation.
2. Halv poäng för sin högsta merit ur kategorin där hel poäng inte erhöles.

Utländska meriter kan av SH:s avelsvärderingsnämnd godkännas som jämförbara.

Poäng	Exteriör	Prestation
10	-levande föl som uppnår minst 9 dygn	
20	-vid lägst tre års ålder erhållit lägst 38 poäng vid avelsvärderingsgrundande bedömningstillfälle med auktoriserad domare -erhållit lägst 45 poäng, ingen delpoäng under 7, vid treårstest	-erhållit lägst 7,5p i gångarter, hoppning eller allround vid kvalitetsbedömning -genomfört godkänt bruksprov

30	-två gånger tilldelats 40 poäng eller motsvarande (guld om poänglöst), varav första tillfället vid lägst ett års ålder och det andra vid lägst tre års ålder, vid avelvärderingsgrundande bedömningstillfälle med två olika auktoriserade domare -erhållit hopp- eller gångartsutmärkelse vid 3-årstest -sto som tilldelats avelsdiplom	-erhållit lägst 8,0p i gångarter, hoppning eller allround vid kvalitetsbedömning
50	-hingst som godkänts enligt rasvisa krav -sto som erhållit avelsvärdeklass ELIT/ SUPERELIT	